

עמ"ת 5726/10/19 - עומר עמאש, מוחמד גרבאן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 5726-10-19 עמאש ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 64993/2019

בפני עוררים	כבוד השופט ניצן סילמן
נגד משיבים	1. עומר עמאש
החלטה	2. מוחמד גרבאן
	מדינת ישראל

ערר על החלטת בית משפט השלום בחדרה (כב' השופט קפלן) מיום 2/10/19 במ"ת 48360-02-19.

1. בקליפת האגוז- כנגד העוררים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של פגיעה כשעברין מזוין, החזקת סכין למטרה לא כשרה, ואיומים.
2. מדובר באירוע רב משתתפים מהלך נסיעה באוטובוס, אשר מהלכו נדקר עובדי עמאש.
3. בין העוררים קיימים הבדלים, בעצמת הראיות, ועל כן נקבע ביחס למשיב 1 במקור כי ישוחרר ללא תנאים מגבילים וביחס למשיב 2 נקבע כי ישוחרר למעצר בית לאחר תסקיר.
4. בהמשך, התערב בית המשפט המחוזי (כב' השופט ג'השאן) בהחלטת כב' בית המשפט קמא, והורה על מעצר בית מלא למשיב 1 חלק השחרור.
5. משפט העוררים מתנהל; אין חולק כי עדה אחת שינתה גרסתה ביחס לעוררים; כמו כן אין חולק כי עדים נוספים לא התייצבו מספר פעמים למתן עדותם.
6. לאור זאת, הגישו העוררים בקשה לעיון חוזר, בה ביקשו לבטל כלל התנאים המגבילים שהושתו עליהם.
7. טעמי הבקשה כללו מחד טענת כרסום בראיות, ומאידך חלוף זמן והתמשכות הליך.

8. בית משפט קמא סבר כי לא הוכחה טענת כרסום כדבעי, אך נוכח היעדר התייצבות העדים, התמשכותו הצפויה של ההליך, הקל על תנאי העוררים; על החלטה זו נסב הערר מטעם העוררים, שכן לטעמם היה מקום לבטל התנאים כליל

9. עיינתי בתיק החקירה; אין חולק כי בין העוררים קיימים פערים ראייתיים, בין היתר לאור העובדה כי העורר 2 אישר (13/2-הודעה) כי ביצע דקירה; העורר אף אישר בהודעה זו כי בשלב הדקירה הנ"ל המתלונן רק קילל אותו ואת העורר השני, וכן אישר את עדות אסיל אשר נסעה עם המתלונן

10. עם זאת גם ביחס לעורר 1 קיימת תשתית, (גם אם חלשה יותר משמעותית) משעדותו לא מתיישבת עם עדות אסיל, המתלונן ועדותו הנ"ל של העורר 2. על פניו נראה כי העורר 2 לא השתתף בדקירה גופא אלא בתגרה ובהחזקה (ראה גם עדות יוהיבא 10/2/19; עדות המתלונן עובידא מיום 17/2/19 ועוד).

11. לאחר שבחנתי מחדש הפרוטוקולים בתיק, טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות, למעט תיקון קל ביחס לעורר 1.

12. כידוע, טענת כרסום בהליך עיון חוזר, הנה מהטענות הקשות עלי ספר; בבש"פ 3409/18 בריל נ' מדינת ישראל (3.6.2018) נקבע:

על נאשם המגיש בקשה לעיון מחדש במעצרו עד תום ההליכים בטענה לכרסום בתשתית הראייתית מוטל להראות כי חל מהפך ראייתי, שינוי דרמטי או כרסום עמוק בתשתית הראייתית הלכאורית, המובילים לכך שהקערה נהפכה כליל על פיה וכי השינויים מוטטו את ראיות התביעה.

13. במקרה בפנינו אחת העדות (ליאל) חזרה בה מטענותיה; עם זאת לא ניתן לשלול האפשרות כי בית המשפט יבחר להאמין למתלונן, אולי אף לאסיל, ופוטנציאל ההרשעה עדיין קיים

14. לא ניתן לומר כי הקערה התהפכה על פיה, וכי ראיות התביעה "התמוטטו". בדין דחה בית המשפט קמא את טענת הכרסום

15. עם זאת, סבר בית המשפט קמא, כי העובדה כי מועדי שמיעה ירדו לטמיון, ההליך התארך שלא לצורך, ועדי תביעה סירבו להעיד, כל אלו מצדיקים הקלה בתנאי הגבלת החירות; גם בכך דק בית המשפט קמא פורתא.

16. כך למשל בבש"פ 3449/14 מור נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 21/05/14) שם נקבע כי:

"משך הזמן בו מצוי המבקש במעצר בית מצדיק עיון חוזר בהחלטת המעצר [השוו: בש"פ 2254/08

ברקו נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (19.3.2008). בחינת נתון זה על רקע העבירות בהן הורשע המבקש, נסיבותיו האישיות והמועד בו צפוי להסתיים מעצר הבית מגלה כי ראוי להיעתר לבקשה".

ראו גם: בש"פ 1193/13 ג'ראד נ' מדינת ישראל (20.2.2013).

כידוע, ככל שמתמשך ההליך ומתארך מעצרו של נאשם, הולך ופוחת משקל אינטרס ההגנה על הציבור מפני המסוכנות הנשקפת מהנאשם, ובה-בעת גובר בהדרגה משקלה של זכות הנאשם לחירות

בש"פ 8022/05 מדינת ישראל נ' פלד (06.09.2005).

ואולם - אם הימשכות ההליך היא באשמת נאשם אין לתת להימשכות משקל מכריע.

בש"פ 22/07 מדינת ישראל נ' ז'אנו (24.01.2007);

בש"פ 8228/15 מדינת ישראל נ' ערן לסקר (10.12.2015);

בש"פ 2525/18 מדינת ישראל נ' לורי שם טוב (17.04.2018);

בש"פ 2847/19 לורי שם טוב נ' מדינת ישראל (02/05/19).

17. נקודה נוספת הראויה להתייחסות, הנה גישת ב"כ העורר 1, לפיה אין מקום להדרגתיות, וכי מקום בו התעכב ההליך וצפוי להתמשך, יש להסיר התנאים.

18. הליך מעצר הוא הליך איזונים- בין הגנה על הציבור, או פרט מתוכו, ובין פגיעה בחירות נאשם שחזקת חפות עומדת לו; אין מדובר בשחור או לבן, אלא בגווני אפור

19. לא בכדי חזר כב' בית המשפט העליון על דימוי מטוטלת, עת עסק בעיון חוזר, חלוף זמן והימשכות הליך, וגם בהליכים לפי סעיף 62, עת נעשה איזון, מדובר ב"מטוטלת". הרעיון במטוטלת הנו קיום משרעת, ולא שני קטבים בלבד; במסגרת המשרעת הזו, נעים הסיכון, ניהול ההליך, חומרת האישום, התנהגות הנאשם, ועוד נתונים; השקלול אינו הכל או כלום

20. לא אחת, הקלה מבוצעת באופן מידתי על מנת לבחון השפעתה, על מנת לבחון התנהלות נאשם לאחר הקלה, ועל מנת לאפשר רכישת אמון ע"י עמידה בתנאים שהוקלו

21. על אחת כמה וכמה אמורים הדברים מקום בו ההליך עלול להתמשך עוד, ואז רכישת האמון יכול ותביא בעתיד להקלות נוספות, יכול ולא.

22. ההבדל בין מעצר יום למעצר לילה ניכר לעין- עיקר פעילות ביום, ועל כן הקלת יום משמעותית; כך גם אפשרות יציאה לעבודה, סידורי יום יום ועוד.

23. כאמור, איני סבור כי נפלה שגגה כלשהי בהחלטת בית המשפט קמא.

24. עם זאת, לאור הבדלי עצמת הראיות בין העוררים לבין עצמם, יחל מעצר הלילה ביחס לעורר 1 החל משעה 22:30; פרט לכך לא יחול שינוי בנוגע להחלטת בית המשפט קמא.

25. הערר נדחה אפוא, בעיקרו למעט האמור לעיל.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תש"פ, 23 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.